

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban lévő:
 Egy évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 .
 Helyben házas hátré:
 Egy évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 .
 Válassz postán küldve:
 Egy évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetél és
 húsz utáni napok kivételével.

Beosztás: kiadónál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A kiadónálban hátrékat visszafizetés
 vagy megfizetés nem vállalható.

Működés és hirdetés
 kiadónálban intéződésk.

Egy évre 24 kor 8 fillér.

NAGYVÁRAD aug. 19.

Aldott jobb.

Szent István napja! Ujra itt az alkalom, hogy kiszedjük a naftalinból a diszmagyar ruhát és a diszmagyar érzelmeket. Végig parádézunk bennük s egyiket meglámulják az utcán, a másikat az ünnepi ebédeken. A bámulás mutatja, hogy nem mindennapi egyik se, mert ha a közönséges életben is érvényesülne, egyik se volna feltűnő, se a ruha, se a beszéd.

Irák? Hazafias cikket? Kinek?

Nagyapák ruhája volt a magyar gúnya, nagyapák érzelme a hazafiság, divatból kiment dolgok, muzeumi tárgyak.

Menjünk hát muzeumba, idézzük őseinket.

Repülök Kassára. Ott most kurucz kiállítás van, jó társaságot lelek, kipanaszolni magam, jó tanácsot kapok, megvigasztalódom.

Keljetek kuruczok! Nehéz napokat él a haza, segítetek!

Egy vén kurucz megszólal a sirból:

— Mi segítsünk? Hát nem vagytok ti elegen?

Nem apám! Egyen se vagyunk. Elveszett a tárogató, nekünk a rezes banda fujja s mi meg csak úgy masirozunk — utána. Idegen nótát fuj, nem megy rá a lépés, de meg gyöngye vállunk töri már a „czakkumpak.”

— Hát ennyire vagytok jó magyarok? Akkor hát felkelünk mi harcolni értetek.

Egy tárogató megszólal a föld alatt s mindenfelől kuruczok robognak elő.

Hangzik a nóta:

Csilom Palkó, Csilom Jankó,
 Csontos karabélyom;
 Szép selymes lódingom,
 Dali pár pisztolyom . . .

és kézbe kerülnek a régi csorba fegyverek, de én riadva szólok:

— Mit akartok ezekkel a fegyverekkel? Véres harcokat vívtatok vele, melyek emléke kultur bestiákat nevel. Elfordulnának tőlünk a demokraták, miattatok, pedig ezek igen sokan vannak s nélkülük — ellenük nem mennénk semmire. Így nem segíthettek ügyünkön.

Nagy Rákóczy Ferencz ökölbe szoritja a kezét, de aztán szeliden szól:

— Jó! hát pihenjenek régi vitézeim. Gyűjtök új sereget. Először is úgy történt. Nem volt egy katonám se, de amint kiküldtem ezt a fényes zászlót, alásereglett az egész ország. Ime vedd és hirdesd — Rákóczy küldi.

Megkaptam a zászlót, meg is csókoltam, de aztán ijedten adtam vissza.

— Mit akarsz Uram! Ezen a zászlón Mária kép van, ha ezt meglátják, még a kész sereg is szét fut. A sajtó szidni fog, mint sötét reakzionáriust, ki felekezeti jelvénynyel akar harcolni, — a protestánsok ellened zudulnak, mert Regnum Marianumot akarsz csinálni, és a jó katolikusok féltének téled liberális hirnöveket.

A másik oldalon pedig ott a magyar czimer. Hová menjek ezzel? A horvát letépi, oláhság megégeti, a tót kiver érte saját házamból és a ruthén, a te jobbá-

gyaid! Uram azok csak könnyezve néznek a régi jelt, nincs erő már bennük, úgy viseltük gondjukat.

Dobbantott Rákóczy:

— Hát megyek magam, én szólok a néphez.

Ne tedd Uram! Mágnás is vagy, katolikus is vagy, jezsuiták neveltek — nem lehetsz te hangadó ebben az országban. Biz úgy Uram!

Nem történelmi mult, hanem jó torok kell ma, hogy vezér lehessen valaki. A multa nem adunk semmit. Történelmi családból származni pedig — előre is kompromittáló.

Még egyet említett. Felszólok a törvényhozók előtt.

Ezt se ajánlottam. Széltébe dalolják, hogy elfogyott minden katonád, nincs pártod s mint törpe minoritást, le szavazna a kormánypárt. Ezt megkívánja a parlamenti rend.

Ej! ha keserű a gúny azoknak, kiknek szól, még keserűbb nekem, aki egész lélekkel tudom, érzem, mit beszélnek.

Faji jellegünk elveszett. Ha nyers volt is, ha szenvedélyes is, ha lobbanékony is, de magyar jelleg volt.

Volt — nincs. És vele veszett a nemzeti érzék is. Zászlaink tépdésik! Mit tesz az? Annyi emociót se csinál, mint egy személyes kérdés a parlamentben. Népünk alsó rétegeiben kozmopolita áramlat fertőz, nyíltan össze tévesztik gyomrukat a hazával. Kivándorolnak.

Munkás osztályunk elvadult. Osztály érdekét átkozottul szembe állították a

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Eppelein lovag.

— Nürnbergi rege. —

Írta: Dr. Krüger Aladár.

Rekkenő a hőség. Gyilkos, nagy melegben
 Fák tikkadt, bús lombja alig hogy meglebben.
 Nincs künn mit keresünk, sétára sietünk,
 Sötét, hős szobában jobb lesz most pihennünk.
 Te kicsi fejcskéd vállamra lehajtod,
 En meg majd beszéllek. Hallod édes, hallod?

Nagy utat bejártam, sok országot láttam,
 Száraz fatörzsre ezt felróva találtam.
 Nyolczszáz esztendősi fa, nem áll csak a törzse,
 Kiszáradt az élet régóta belőle.
 Úgy gondol császárné puha kacsójára.
 Mely elültette őt Nürnberg szép várába.

Áll vala egykor a Pegnitz folyó mellett
 Nürnberg büszke vára. Német földön szebbet,
 Nagyobbat, erősbet senki sem találhat.
 Erős pajzsa volt a vitéz polgárságnak.
 A bajor herceg is így beszélt felőle:
 Fejdelmi koronám legragyogóbb gyöngyvel

Magyar sereg csapott egyszer az országba.
 Nosza elsápadt a németek császára.
 Futna — hej, de gyorsabb a magyarság lova!
 Felhőkbe? föld alá? nem bujhat sehova.
 Ha egyszer magyarnak cselba vette íjja,
 Mintha itélete volna aláírva.

Hírét vette ekkor a nürnbergi várnak.
 Nosza kantározat, nyergeltet, elvágat.
 Nyomában a hintók, udvari cselédek,
 Udvarló asszonyi császári nejeinek,
 Lovagok, katonák — fényes valamennyi,
 Így mentek Nürnbergbe menhelyet keresni.

A mint a toronyőr észrevette őket,
 Nürnberg polgárai díszruhát öltöttek,
 Drága köntösökben, struczollas kalappal
 Mentek fogadásra ragyogó csapattal.
 Ragyogó csapatnak legragyogóbb része:
 Nürnberg sok szép lánya virággal kezébe.

Szórának az útra mosolygó rózsákat —
 Henrik császár arca haragtól elsápad.
 »Vigyétek ezt a gazt, a honnan hoztátok!
 Császári szép nőmnek nem kell a virágtok!
 Virágot egyedül én adhatok neki —
 Halál fia, a ki kívülem megteszi.«

Harangzó elnémul, a tömeg elszéled,
 Várba föl a csapat egymagában lépked.
 A mogorva császárt fönn a vár udvarán
 Fogadja a várnagy, hős lovag Eppelein.
 Üdvözlí ridegen — de lángra gyúl egyben,
 Hogy a császárnéval ott áll szemtől szemben.

Az idény előhaladása folytán az összes raktáron lévő nyári áruk meglepően leszállított áráért kaphatók

FÁBRY TESTVÉREK

fő-utczai nagy áruházában Nagyváradon

Keresztény üzlet!

Női, férfi- és gyermek nyári czipők, egész könnyű kalapok, nyári ingek, rövid alsó nadrágok, nyakkendők, mellények, derékövök, Keztyük, harisnyák, fürdő czikkek, torna-ingek stb. Női ruháknak crettonok, zephirek, batisztok s még sokféle nyári czikkek 9 minden elfogadható árban kiárúsítatnak.

Lelkiismeretes kiszolgálás.

hazával és hittel és képes tüntetni zászlótépő, czimer gyalázó hitvány horvátok mellett, mert azt hiszi azok is szociálisták.

Közép osztályunk hivatalt vadász és társadalmunkra ráfeküdt egy tulhizott párt, melynek feloszlása megfertőztet minden egészséges törekvést.

A sajtó is nyíltan tetszeleg a kozmopolita jelszavakban s minden csipkelődésben mi Isten, vagy király ellen szól.

Le sülyedtünk bizony. Sem nem gyűlölnünk, sem nem szeretünk igazán, csak — éhesek vagyunk.

Tudom, hogy a hadsereg ünneppé rendelte a sz. István napját, tudom, hogy a király köztünk lesz e napon, tudom hogy szörnyen hangos a hazafiság bent a parlamentben és mégis azt mondom:

Uram, Magyarok Istene! Csak a te hatalmad segít rajtunk s a te hü szolgálóért, István szent király érdemeiért teremts uj lelket belénk, add vissza a régit, mert meg romlik szined előtt a Te néped. Adj hitet a jövőbe, igaz érzést a jelenbe, szüntesd meg a viszályt, képviselést, önzést, hogy testvérek ismerve meg egymást, országod minden lakója, testvéri szeretettel vállt vállhoz vetve induljanak, hová a szent Jobbal mutatsz — előre.

P—y.

A v á l s á g.

Ausztria igaztja a nemzetiségeket.

Az a homály, mely az osztrák politikusok eddigi tanácsadásait fedi, eloszlóban van és ime kislül, hogy az osztrák miniszterelnök és társai nemcsak a helyzetnek osztrák viszonylatban való mérlegelésére szoritkoznak, hanem egész haditervet dolgoztak ki, hogy miképpen kelljen Magyarországon a nemzeti aspirációkat tönkretenni.

Egy osztrák képviselő a következőkben nyíltan tárja fel Körberék messzemenő tervét:

Csak egy pillantás volt — s még azon nap este Sétára indult a császárné a kertbe.
Útjára susogva borult a fa ága,
Lábait csókolta a pázsit fűszála,
Ezer fényes csillag reszketett az égen —
Egy égő szempár a császárné szívében.

»Ki lehetett az a daliás levante,
A ki oly mély tüsszel nézett a szemembe?
Sohse láttam s mégis oly jó volt, oly édes...
Közben odaért a nagy bástya tövéhez.
Nyíló piros rózsza a vén bástya ormán —
»A ki azt lehozná, bizony megcsókolnám!»

»Te mondd!« s a rémült császárné elébe,
Eppelein, a lovag meghajolva lépe.
»Te mondd. A rózsát lehozom lóháton,
Mint lovaghoz illik. S ha kezében látom,
Akkor, én császárném, én imádozt szépem,
Igért jutalmamat térden állva kérem.»

Császárné szép arca alighogy elsápadt,
Eppelein lovag már a várfalon vágat.
Császárné szép arca borul bibor vérbe:
Eppelein a falról úgy ugrat elébe.
Megrokkann a szép ló, s felszökken horkolva.
»Jaj, ha meghalt volna!« »Sebaj! itt a rózsza.»

Nézi a hölgy azt a gyönyörű virágot —
Vet vala arca is, a szíve is lángot.
Előbb csak a rózsát, fesső kis bimbóját,
Megcsókolja aztán lovagi adóját.

»Szó sincs róla, hogy a dolgok mostani állásánál a magyar obstrukciót másképpen lehessen leszerelni, mint kiadós engedményekkel. Ez mindaddig úgy lesz, míg az obstrukció erejét érzi és tudja, hogy félnek tőle. Ezeknek a katasztrófa-politikusoknak meg kell mutatni, hogy mily keveset jelentenek. Vajjon a függetlenségi párt jelenti-e a magyar népet és a magyar nép Magyarországot? A magyarság ma Magyarország lakosságának csak két ötöd része és mégis azt akarja, hogy Magyarországnak tekintsék, mert eddig átengedték neki a hatalmat. A két ötödnek még akkor sincs joga a hadsereg felére a magyar nyelvet rákényszeríteni, ha a hadsereget kettéosztással dualisztikus alapra fektetik.

Szóhoz kell juttatni a többi háromötödöt. Ez csak a választói jog révén és az által törtenhetik, hogy a többieket is bevonják a felsőbb igazgatásba, mely most egészen a magyarok kezében van. A háromötöd körülbelül egyenlő részben románok, horvátok, németek és tótok között oszlik meg és hogy többségük még erősbüljék, Dalmáciát, mely ugys a hármaskirálysághoz tartozik, vissza kellene kebelezni a magyar államterületbe.

Ha ma ezek a nemzetek, melyeknek valójában sem egyesülési, sem gyülekezési, sem sajtószabadságuk nincs, politikailag felszabadulnak, a magyar képviselőházban a magyar uralom összeomlik és a jövő magyar kisebbségben édes kevés hely jutna a függetlenségi pártoknak. Többség, mely nem tisztelné annyira a magyar nemzeti jelszavakat, mint a mostani, nem sok teketóriát csinálna az obstrukcióval.

Emellett a már meglehetősen forgalomba jött magyar nyelv mint közvetítő nyelv megmaradhatna, de a magyarosításnak és a magyar kisebbség hegemoniájának bukni kellene és a birodalom (Reich) számára erősk szabadulnának fel, melyek mindig »jó császárhivek« voltak, mint a székely németek, (hát ez mi fán terem? Szerk.) a horvátok és a tótok, kikhez mivelődési helyzetük és vallási okokból a panszlávizmus hozzá nem fért. Mesterség volna ezt keresztül vinni, de csak egy bátor férfiu kell hozzá.»

Körber ur úgy látszik nagyon meg van hatva az osztrák nemzetiségek gyönyörűségecs macskazenéjétől és szeretné azt Magyarországon is meghonosítani. E törekvésének azonban még kevesebb sikere lesz, mint hirhedi pacificációjának, melylyel évek óta hitegeti Ausztriát, de azért a Reichsrathot máig sem tudta munkaképessé tenni. Van odaát elég obstrukció, tesék csak azzal megbirkózni.

De hajh. a csók közben — rossz sorstól rettegek —
Fényes hulló csillag hasítá az eget.

Másnap kora reggel, hajnal hasadáskor
Poroszlok verik ki Eppeleint az ágyból.
Mélységes tömlőczben a várnak alatta
Feszítik Eppeleint rettentő kintpadra,
— »Tud mindent a császár! A csókot, virágot —
Csak az őszinte szó könnyíti halálot.»

Mélységes, néma csend, csak a bakó izzad —
Nem látott ily ajkat, melyet meg nem nyithat.
Túr a lovag mindent, fakó, kék az arca,
Egy szó kevés, mégis meg nem nyilik ajka.
Borzad a bíró is. »Hagyjátok hát félbe!
Eppeleinnek ugys halál lesz a bére.»

Kong a halálharang szomorúan, búsan.
Halálba Eppelein mostan vagyon útban.
Vár öreg bástyáján rémes akasztófa —
Epp azon a helyen virult az a rózsza!
De a császár kegyes, enyhíti halálot:
»Eppelein mondd, mi a végső kívánságod?»

A lovagnak arca harczi tűzbe lobban.
Kiegyenesedik és telkiált: »Jól van!
Egy szó, egy hang nélkül megyek a halálba,
Csak még egyszer üljek harczi paripámra
Uram császáromért azon vereked em,
Az Isten elé is így megyek nyeregben.»

Hieronymi a nemzeti követelések ellen.

Tegnap este a kormánypárti körben Hieronymi Károly és két tár. a igen kínos jelenetet provokáltak. Hieronymi nagyon kicsinylőleg nyilatkozott a nemzeti követelésekről és annak a nézetnek adott kifejezést, hogy inkább erőlyesen kell fellépni, mintsem nemzeti engedményeket adni. Forrásunk szerint Gajary Géza és Kubinyi Géza nagyban kontráztak hozzá.

Miután Hieronymi egyike azoknak, a kiket a király meghallgat, nyilatkozata roppant kínos hatást tett és éppen az ő sajtó köre, a régi szabadelvűek nevezetesen Hegedűs Sándor, Vörös László, Rohonyi Gyula, Heltai Ferencz és Perczel Dezső erősen kikeltek az ő felfogása ellen és kijelentették, hogy az Apponyi által a Házban kifejtett program a követelések minimumát jelenti és hogy még ennél is kevesebbet abszolote nem volnának hajlandók támogatni. A vitakozó társaság széteszlott anélkül, hogy megegyezésre jutott volna.

Hirek Franciaországból.

Impozáns áldozatkészség.

Meg a szabadkőműves en gros és en detail azt akarja elhitetni a hiszékenyekkel, hogy Franciaországban mindenki belemerült már a Napkelet babonáiba, addig a francia katholicizmus megmozdul és cselekszik.

A kormány törvénytipró rendeleteivel szemben tanusított ellentállás után most jön pozitív eredménye a katholicus hitélet emelkedésének.

A mint X. Pius pápát megválasztották, a Croix gyűjtést indított, a melynek célja, hogy a megválasztott új pápának a francziák nevében nemzeti ajándékot ajánljanak fel. A felhívás nem maradt visszhang nélkül. Alig pár napja indult meg a gyűjtés s egy hét múlva, aug. 13-án az eredmény volt 32,011 frank 76 centime. Az adakozások még folyton emelkednek, úgy hogy pár nap alatt 100.000 frank lesz együtt. Az adományok közt egy sem kisebb egy franknál, de van 10,000 frankos is.

Szerzetesildőzés Tuniszban.

Combes papramorgása nem fért Franciaországban.

Nagy messziről ime nyérit már az állat,
Közébe mikor vezetik urának.
Rápattan Eppelein — mintha ránőtt volna —
Agaskodik a ló prűszkölve, tombolva.
S míg csodálkozik mind ennyi bátorságon,
Eppelein átugrat a tűzőles árkon.

»Hamar egy nyílvesszőt! Egy gerelyt utána!
Dejszen a szélvész sem ér annak nyomába.
»De ki hitte volna! Sohsem volt rá példa,
Máznak a nyakába került voln' e tréfa.«
S a császárné sóhajt boldogan, édesen:
»Mégis csak megóvta szegényt a szerelem.«

Fujdogál a szellő Nürnberg vára felett —
Eppeleinről az sem tudja már, hova lett.
Híre-nyoma veszett vagy hétszáz év óta,
Semmibe veszett, mint a császárné csókja.
A császárné pedig egy csók emlékére
Tölgyfát ültetett el a várfal tövébe.

All a törzse ma is. Mikor arra jártam,
Rólad gondolkozva alatta megálltam.
Ha ma minden csókért egy fát ültetnének,
Csupa erdő fődné a földkerekséget...
De mit! Hisz van erdő kerek is, meg széles —
Csak a csók hiányzik — adjuk hozzá, édes!

Ujabb arra a meglepetésre ébredt a világ, hogy Tunisz igazhítt mohammedán bégje, a különben csak afféle árnyék-bég a francziák jóvoltából, nagy veszedelmet lát a szerzetesekben s kitiltja őket az országból.

A tuniszi hivatalos lapban u. i. megjelent egy rendelet, a melyben Ali ben Huszein tuniszi bég rendeli és parancsolja, hogy Tuniszban az összes nem-engedélyezett szerzetesek a tanítást szüntessék be s iskoláikat legkésőbb október 1-ig hagyják el.

A rendelet végrehajtásában s esetleg az ellenszegülő szerzetesek kiűzésében a mohammedán bég bizonynyal nem lesz udvariasabb és emberségesebb, mint a civilizált miniszterelnök. Pompásan egymásra találtak; Combes akár felvehetné a bég czimet.

Az persze fölötte kevéssé igazja a hazátlan szabadkőművességet, hogy a tuniszi szerzetesek nemcsak a kereszténységnek voltak előharczói iskoláikban, hanem a francia nyelvnek is.

A városház építése.

Nagyvárad város új székháza nem sokára teljesen készen lesz, de a hivatalok azért aligha költöznek be november hó elseje előtt.

Az építkezést már be kellett volna fejezni, azonban a gyakori sztrájkok miatt szeptember közepe előtt nem készülnek el a munkákkal.

Az építésre felügyelő bizottság tegnap délután ülést tartott, Bordé Ferencz főjegyző elnöke alatt, a melyen résztvettek Guttman József, Bozóky Béla, dr. Hoványi Géza, dr. Vucskics Gyula, Mezey Mihály, Dús László, Darvassy Lajos, Hegedűs Géza, dr. Dóri Ferencz, Pekanovits Imre, Kőszeghy József, Csordacsics Ferencz és Schlosser Sándor mérnök, a Rimanóczy-czég képviselője.

Tárgyalták Aczél Henrik festő ajánlatát, hogy a városház Teleky-utcai lépcsőházába freskókat fest. Az ajánlatot azonban nem fogadták el, egyrészt azért, mert nincs rá fedezet, másrészt pedig a bejárat nem alkalmas freskókra.

A bizottság megtekintette a nagyterem és a fölépcsőház freskóit, a melyek már teljesen elkészültek.

Kőszeghy József főmérnök előterjesztést tett, hogy a városi székház teljes felépítésére szeptember 1. a végső határidő, azonban ezen időre alig lesz kész, de szeptember 15-re biztosítja a vállalkozó, hogy kész lesz az összes munkákkal. Különösen a finomabb asztalos munkák elkészítése szenvedett késedelmet az asztalos-sztrájk miatt. A nagyterem azonban csak október 1-én lesz teljesen kész.

A bizottság tudomásul vette a főmérnök bejelentését.

Legfontosabb tárgya volt az ülésnek a városháza körüli tér rendezése. A főmérnök alternatív javaslatot tett. Az egész épület körül a járda, Teleky- és Körözs-utczán a kocsint és az épület előtt a tér a hidig aszfalttal burkoltatnék s ezen munkálatok 40,000 koronába kerülnének.

Ha azonban az épület előtt csak a templomig s a két oldal utca láttatnék el aszfalttal, 26,000 korona lenne a költség.

Egy harmadik javaslat szerint az egész épület körül csak a járda nyerne aszfalt burkoltat s ezt 12,000 koronából el lehetne készíttetni. Mivel e célra csak 10,000 korona áll rendelkezésre s a Körözs-part kiépítése is napirendre kerül, a bizottság — bár a közlekedés által okozott zaj miatt óhajtott volna az egész terület aszfaltírozása — egyelőre csak a járdák aszfaltozását javasolja. A kocsifeljáró faburkoltatot kap.

Végül kiutalásra ajánlották a legutolsó kereseti kimutatást, amely szerint eddig már 577,000 korona munkát készített el a vállalkozó.

UJDONSAGOK.

Szent István.

A mai nap a mi ünnepünk, magyaroké. Első szent királyunk, második honalapító, a *Regnum Marianum* megalapítójának emlékét üljük kegyeletes fényre!

Ünnepel a király nemzetével együtt, legendás királyunk dicsőséges jobbát ezrek és ezrek veszik körül a körmenetben, az ország templomainak boltívei alól egygyé olvadva tör fel milliók éneke égben lakó szent királyunk elé:

Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga . . .

Nagyváradon lengő zászlók hirdetik a nemzet nagy ünnepét. A I. szert. székesegyházban d. e. 9 órakor ünnepi nagymise lesz, melyen *Széchenyi* Jenő apátkanonok celebrál fényes segédlettel. Evangéliumnál *Palotay* László pápai prelátus mond ünnepi egyházi szónoklatot.

A szent misén jelen lesznek a városi, megyei hatóságok, állami hivatalok, iskolák képviselői.

Az egyházi zene- és énekkar több kiváló darabot fog előadni, többek közt a Szent István királyról szóló éneket.

A többi plébánia templomokban a rendes időben lesznek az ünnepi istentiszteletek.

Szólészeti kongresszus Nagyváradon.

A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« *augusztus hó 23-án* reggeli 9 órakor nagyszabású szólészeti értekezletet fog tartani Nagyváradon a vármegyeház disztermében. Célja ezen értekezletnek, hogy az egyesület vidéki képviselőit szervezzen és ezáltal magát minél jobban erősítse, valamint a szőlőbirtokosok közt az összetartozandóság érzetét minél inkább fokozza, hogy a termelés terén mindinkább nagybodó nehéz viszonyokat kölcsönös erővel minél könnyebben sikerüljön legyőzni, s a mindinkább fokozódó külföldi konkurrencziával a magyar szőlőmivelők vállvetett erővel a versenyt képesek legyenek kiállani.

Az értekezlet programja:

1. Elnöki megnyitó, tartja *Bernáth* Béla egyes. alelnök.
2. Az egyesület munkaprogramja, ismerteti dr. *Drucker* Jenő egyes. igazgató.
3. Állásfoglalás a borítal-adó leszállítása tárgyában, előadja dr. *Drucker* Jenő.
4. A viharágyzás kérdése, előadja *Raum* Oszkár, az országos meteorológiai intézet I. assistense.
5. Az agrár szőlőkölcsön-ügy reformja, előadja *Molnár* Imre hegyközségi elnök.
6. Az új szőlőcsomagoló ládáról, ismerteti *Szabó* Kálmán.

Ertekezlet után a M. Sz. O. E.-nek helybeli tagjai megtartják az *egyesület nagyváradi bizottságának alakuló gyűlését*. Ennek tárgya elnök, két alelnök választása, a további teendők megállapítása.

Déli 1 órakor társas ebéd.

Délután 3 órakor kirándulás a nagyváradi szőlők megtekintésére.

Azon szőlőbirtokosok, akik a »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« nem tagjai, felvétel iránti igényeiket előzetesen betervezhetik a helybeli hegyközségi elnök urnál. Ugyanízen lehet jelentkezni az értekezlet folyamán az egyesületi igazgatónál.

Egyesülésben az erő!

Minden intelligens szőlőbirtokos legyen tagja a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének!!

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.30	
Féliczfürdő >	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.54	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V. Velenze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. érk.	—	—	—	—	6.18	—	10.34	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Radu püspök látogatásai.** Dr. *Radu* Demeter nagyváradi gör. szert. katolikus püspök tegnap is városunk több előkelő férfijánál tett tisztelgő látogatást dr. *Bulk* Kornél titkár kíséretében. Így látogatást tett *Natafalussy* Kornél kir. tanácsos, tankerületi főigazgatónál, *Schöpflin* Agoston kir. tanácsos posta- és távirda igazgatónál, a premontrei rendnél, hol *Novotny* S. Alfonz igazgató fogadta a magas vendéget. Az új püspök megnyerő egyénisége rokonszenvet kelt mindenütt, hol megfordul. Székelyhelyről, mint értesülünk, szombaton a délutáni órákban távozik néhány napra Belényesbe, az ottani dominium megtekintése és átvétele végett.

Festék-, lack- és kenczekereskedés.

Csillag Ignác

Nagyvárad, Kossuth-utca (Mezey-ház.)

Vidéki megbízások pontosan eszközölköztetnek.

A közelgő időre van szerencsém a t. közönség b. figyelmét felhívni saját készítésű Sprit-borostyán lack festékemre, mely tükörfénye és gyors száradása által elismert legjobb, valamint más e szakba vágó cikkek legjobb és legolcsóbb beszerzési helye.

Ecsetek és kefék nagy raktára.

»Dóri«-féle művész- és vázlatfestékek egyedüli raktára.

* **Királyunk látogatása Londonban.** Londonból jelentik: A »Daily Mayl« közlése szerint *Ferencz József* király megígérte, hogy ha csak a körülmények engedik, a jövő évben Londonban viszonzni fogja *Edvárd* király bécsi látogatását, mely tudvalevőleg e hónap végén lesz.

* **Kinevezés.** *Ritók* Zsigmond, a nagyváradi királyi itélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe *Nizzalovszky* Sándor díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A gör. kath. püspöki székház ujjáépítése.** Említettük már, hogy dr. *Radu* Demeter gör. kath. püspök a nagyváradi püspöki székházat jórésztben ujjáépítteti, illetve alaposan átrenováltatja. A palota továbbra is egy emeletes marad, azonban különösen a homlokzatot s a Pável-utcai sarkot díszesen kiképzik. A városi tanács tegnap adta meg a palota átépítésére az építkezési engedélyt.

* **Kitüntetett nagyváradiak.** A debreczeni országos czipókiállításban Nagyváradról és Biharmegyéből is többen vettek részt. A zsűri már megtartotta a bírálatot, amely szerint *Torszin* Elek és *Weisz* Lipót nagyváradi czipész mesterek elismerő okleveleket, ifj. *Gáll* László nagyszalontai czipész pedig bronz érmét nyertek.

* **A beomlott vársáncz ügye.** A vársáncznál történt omlások következtében, mint irtuk, több kolozsvári-utcai ház erősen megsérült. A helyszíni szemle alapján a rendőrkapitányi hivatal véghatározatban utasította az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a megrongált épületeket milyen módon helyezze jókarba. A rendőrség véghatározatában kijelenti, hogy csak birtokon kívül felebezhető meg. *Dús* László városi főügyész azonban hivatalból megfélemberte a rendőrkapitányi hivatal határozatát és pedig több indokból. Ezeket a következőkben sorolja fel a főügyész: a terület, illetve a leomlott vársáncz nem a lakosoké, hanem a katonai kincstáré; építési ügyekben nem a rendőrség, hanem a tanács jogosult eljárni; birtokon kívüli határozat csak a tisztii főügyész meghallgatása után hozható. — Ezen okokból a tanács megsemmisítette a rendőrség véghatározatát s új helyszíni szemle megtartását rendelte el, amelyre a főügyész, a katonai kincstár és a háztulajdonosok is meghivandók. A szemlén tisztázni kell, hogy a kérdéses sáncz kinek a tulajdona. Ezen az alapon hozzon a rendőrség új véghatározatot.

* **Kerüljük a villamos oszlopokat.** Mindenki tudja, hogy a villamvilágítást vezető sodronyok érintése, akár függő, akár kifeszített állapotban életveszélyes. Erre bizonyára, ha a munka befejezést nyer, jelző táblák fogják figyelmeztetni a közönséget. Ezek a vezetékek mind annak dacára nem fognak sok kárt okozni, miután azon magasság, a melyen vezetve vannak, teljesen kizárja azt, hogy azokat könnyű szerével megérinteni lehessen. Sokkal nagyobb bajt okoznak az oszlopokat lekötő sodronyok, a melyekkel különösen azok vannak megerősítve, melyeknél a vezetékek irányváltozást szenved. Sok helyen ezek a kötések az épület falához vannak erősítve, melyek alatt veszélytelenül lehet közlekedni. Van azonban földhöz erősített kötések is, melyek alkalmatlan helyüknél fogva nagy közlekedési akadályt képeznek. Legveszedelmesebb és legalkalmatlanabbnak bizonyult az a Szent János-utca végén a Schwarz-féle tizlet sarkán, hol a járdáról le és a járdára fel menők, a kik különösen a Fűzes-utczáról jönnek, vagy ezen utczára mennek, sokszor megfélekezve e sodrony otlétéről, föltétlenül neki mennek. Leggyakrabban előfordul ez este, mivel ez utczának éppen az a ponja oly sötét, hogy nem csak a vékony lekötő húzalt, ha-

nem még magát az oszlopot is nehéz dolog észre venni. Ebből kifolyólag magától értetődik, hogy nemcsak e fejtnevezett helyen, hanem a város minden részében alkalmazott lekötések a járó-kelők között oly károkat okozhatnak, a melyeknek elszenvedése bizonyára nem ér föl annak az erősen kifeszített sodronynak az otlétével, tekintetbe véve, hogy ugyanezen czélú lekötést a közelben lévő épület falához is lehetne alkalmazni. Ezekre az eshetőségekre a villamvilágítás építését vezető előjárók nem gondoltak s ennek következménye már az a kisebb-nagyobb baleset, a melyet ezek a sodronyok okoztak. Mind ezeket elkerülendő vegyék a tisztelt járókelők figyelmeztetésül ezeket a sorokat és ha már az építésvezetéség nem gondolkozik ennek a veszedelemnek a mielőbbi elhárításáról, legalább e figyelmeztető sorok adják tudomására a nagy közönségnek, hogy ezek a sodronyok nagyobb veszélyt is okozhatnak s mielőtt ez bekövetkeznék, mindenki saját érdekében jól elkerülje a villamos oszlopokat.

* **A lengyelek Budapesten.** Igaz vendégszeretettel s nagy lelkesdéssel fogadta szerdán délelőt a főváros közönsége a lengyel vendégeket. A lengyeleket hozó vonat 10 óra 45 perczkor érkezett meg. A piros lengyel díszruhába öltözött lemergi polgári zenekar a Rákóczi-indulóba kezdett s a közönség lelkes éljenzéssel fogadta a nem teljes számban érkező lengyeleket. A főbejáratnál a lépcső felső fokain állott meg az érkező lengyelek csoportja, melyet a tömeg dörgő éljenzéssel fogadott. A lengyelek zenekara a Hymnustjátszotta el üdvözlés gyanánt, mire a fővárosi cigányzenekarok a lengyel himnuszszal feleltek s a közönség velük énekelte. Majd újra felzúgott az éljen, melynek elhangzása után *Genie* József üdvözölte magyar nyelven az érkező vendégeket. Az üdvözlő beszédre *Paracharak* József, a lengyel kirándulók elnöke felelt, majd *Kovács* Ernő a lengyel egylet nevében lengyel nyelven üdvözölte az érkezőket. A hölgybizottság egy tagja nemzeti színű szalagos virágot nyújtott át az érkezők elnökének, majd folyton zúgó éljenzés között ültek kocsira s mentek a Royalban és az Angol királynőben levő szállásaikra s onnan a Margitszigetre mentek.

* **A hentes iparosok figyelmébe.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak e hó 10-én 50781—1903. számú hivatalunkhoz a mai napon érkezett rendelete szerint *Szent István napján* a mészáros, hentes és kolbász készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás, épen úgy mint vasárnapokon, déli 12 óráig végezhető. Nagyvárad, 1903. augusztus 19-én. *Bertsey* György ipartestületi elnök.

* **Pályázat ösztöndíjra.** A nagyváradi I. szert. káptalan kezelése alatt álló *Dallinger* János-féle alapból a jövő tanévtől egy 240 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet a káptalan. Az ösztöndíjat első sorban biharmegyei jöreményű kath. árva ifjak s ezek között különösen a káptalani tiszteteknek és volt jobbágyoknak árvaí nyerhetik el. A pályázatok 1903. évi szeptember hó 1-éig a nagyváradi I. sz. káptalanhoz nyújtandók be, a keresztlevél és iskolai bizonyítvánnyal. Az ösztöndíjra az első elemi osztálytól kezdve bármely osztályú tanulók pályázhatnak.

* **Pintye újabb pénzhamisítása.** *Pintye* György, a hírhedt pénzhamisító, kit már háromszor kaptak hamispénz készítésén, ismét visszakértül a nagyváradi ügyészség fogházába, honnan nem is oly rég szabadult ki. A tavaszon volt a nagyváradi törvényszéken a főtárgyalás, amikor egy egész pénzhamisító bandával került törvény elé. Azonban *Pintye* a fogházban úgy viselkedett, hogy ellene az ügyész is kénytelen volt elejteni a vádat, mert az orvosok elmebetegnek nyilvánították. Ekkor ép bõrrel került haza Aradra s természetesen — folytatta

régi mesterségét. Különösen a 20 filléresek gyártása iránt viseltetett nagy előszeretettel. Telepe az aradi légszeszgyár mögötti töltésen túl, a sertéshizlaldák környékén s szállásán volt. Többek feljelentésére házkutatást is tartottak nála s egész sereg 20 fillérest, gipszmintákat, cink, ólomdarabokat s a pénzkészítésre szolgáló gépet kobzott el a rendőrség. *Pintye* ennek ellenére is tagadott s egész kedélyesen jelentette ki:

— Nekem ezután már ugy sem lesz semmi bajom, engem *bolondnak* nyilvánítottak.

Pintyét átkísérte a rendőrség az ügyészség fogházába, honnan Nagyváradra szállítják.

* **Magyar képzőművészeti kiállítás Lipcsében.** E hó végén a lipcsei Messe idején magyar képzőművészeti kiállítás lesz Lipcsében *Pietro dell Vecchio* kiállítási termeiben. A kiállításban, a mely az új magyar festészetet legjobban alkotásaiban akarja a német közönségnek bemutatni, modern művészetünk legjobbjai vesznek részt, még pedig elsőrangú műveikkel. Megemlítjük közöttük a következőket: *Boruth* Andor, *Bosznay* István, *Fényes* Adolf, *Ferenczy* Károly, *Grünwald* Béla, *Glatz* Oszkár, *Kernstock* Károly, *László* Fülöp, báró *Mednyánszky* László, *Manheimer* Gusztáv, *Márk* Lajos, *Mihalik* Dániel, *Rippl-Rónai*, *Kriesch* Árpád, *Nagy* Sándor, *Ujváry* Ignác, *Zombory*, *Poll* Hugó stb. A szobrászok közül *Kalmár* Elza, *Kallós* Ede, *Bézeredy* Gyula, *Ligeti* Miklós, *Telcs* Ede és *Vedress* Márk. A kiállítás iránt nagy az érdeklődés már annál is inkább, mert a magyar modernséget ily alkotásaiban így együtt még alig láthatták a németek. A tárlat aug. végén nyílik meg. Reméljük, hogy művészeink számára nemcsak erkölcsi, hanem nagy anyagi sikert is hoz.

* **Elszaporodott duvadak.** *Turóc-Szent-Mártonból* írják: *Andrásfalu* és a szomszédos faluk határában a vaddisznók annyira elszaporodtak s oly sok kárt tesznek, hogy *Turóc*-megye közigazgatási bizottsága hivatalos hajtóvadászatot rendelt el.

* **X. Pius pápa arcképe.** Multkor már megemlékeztünk arról a kitérő pápa-arcképről, mely legújabbban *Sebő* Imre könyvkereskedésének kirakatában látható. Ez a kép akkor annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy *Sebő* azóta újabb rendeltést eszközölt a képből, úgy hogy most már megfelelő készlet áll a közönség rendelkezésére. Az arckép kitérő kivitelű munka, pápai öltözkében, karosszékben ülve ábrázolja az egyház fejét. Háromféle nagyságban jelent meg s 4 koronáért, 1 k. 50 fillérért és 40 fillérért kapható. Mind a három egyforma kitérő aczélmetszet s csinos passepartout-val van ellátva.

* **Gondnokság alá helyezett báró.** A dévai törvényszék a bramjicskai illetőségű *Jósika* Lajos bárót tékozlás miatt gondnokság alá helyezte.

* **A kormány és a közigazgatási tisztviselők.** Arvamegye a múlt év végén szabályrendeletet készített, amelyben a megye tisztviselőinek és alkalmazottainak hivatalos kiküldetések és áthelyezések alkalmával járó illetményeit állapította meg. A megye a napidíjak megállapításánál állami minta után indult, úgy gondolkozva, hogy a közigazgatási tisztviselőnek is kidukál az, ami az állami hivatalnokoknak jár. A szabályrendeletet természetesen a belügyminisztériumba küldték, hogy ott jóvá hagyják. A minisztérium azonban megsemmisítette s utasította a vármegyét, hogy a napidíjakat leszállítsa. E szerint az alispán napidíja 12, a főjegyző, árvaszéki elnöké, főügyészé és főorvosé 10, az első aljegyzőé, az árvaszéki ülnöké és a főszolgabíróé 8, a többi

aljegyző, a szolgabíró és a járási orvos pedig 7 korona lesz. A belügyminiszternek ez az intézkedése a közigazgatási tisztviselők körében bizonyára nagy megdöbbenést fog kelteni.

* **Becsapott vidékiek.** Daczára a fővárosi rendőrség által indított hajszának és a sajtó figyelmeztetésének, még mindig akadnak a közönségből olyan könnyen hívó emberek, akik az utcán garázdálkodó csalóknak felülnek. Ezek a csalók tudvalevőleg főként zálogjegyekkel és ékszerekkel csapják be áldozataikat, akik között legtöbb számmal vidékiek vannak, de igen gyakran fővárosiak is vannak. Most, hogy Szent István ünnepén igen sok vidéki ember felrándult Budapestre, ezek a csalók bőven találhatnak áldozatokat. Így csúnyán becsaptak tegnap délután egy Szolnokról Budapestre jött házaspárt. A keleti pályadvar közelében a férjet megszólitotta egy uriasan öltözött férfi.

— Van 4 darab zálogcédzulám 2070 koronát érő értéktárgyról. El akarok utazni és nincsen pénzem. Vegye meg.

A férjnek eszéágában sem volt a zálogcédzulát megvenni, de az »uriember« addig beszélt, míg végre 40 forintot adott érte. A kihalgatás alatt »véletlenül« arra ment egy másik uriember, aki megállva, végighallgatta a beszélgetést. Majd engedelmet kért, hogy megnézhesse a zálogjegyet s így szólt:

— Igazán testvérek között megérnek 80 frtot. Ha pénzem volna, azonnal 50 frtot is adnék érte.

Ez a véletlenül arra járó ur persze czinkostárs volt, de szegény vidékiek azt nem is sejtették. Amikor ki akarták váltani a zálogjegyeket, kiderült, hogy azok nem érnek még annyit sem, mint amennyire el lettek zálogosítva. Érdekes, hogy tegnap délután 9 panaszt emeltek a rendőrségen.

* **Követendő példa.** Az angolországi ünnepnapi munkaszünet példájára, amely annyira általános és teljes, hogy még a korcsmákra is kiterjed, Bereg megye törvényhatósági bizottsága egy minap tartott ülésében kimondotta, hogy a vasárnapi munkaszünetet a vármegye területén levő összes korcsmákra és pálinkamérésekre is kötelezőleg kiterjeszti. A vármegye egyttal elhatározta, hogy hasonló intézkedésre hívja fel az ország összes törvényhatóságait.

x A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánljuk **Fülöp István** jó hírnévnek örvendő vendéglőjét és szállodáját, ugyszintén a mai kor igényei szerint átalakított kerthelyiségét, mely az indóház mellett van. Jó és izletes ételeiért, tisztán kezelt boraiért, ugyszintén pontos és előzékeny kiszolgálásáért minden oldalról elismerést érdemelt ki. Továbbá különös gondot fordít szállodájára, melynek szobáit egészen újonnan restauráltatta, a szobaárakat pedig tetemesen leszállította, hogy ez által is tanubizonyosságot adjon üzletének szoliditására. Kerthelyiségében naponta egy jól szervezett cigánybanda szóratkoztatja a m. t. vendégeket. 134.

x **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a **Nagyváradai Műszaki Villamos Vállalat** (Nagyvárad takarékpénztár-épület) költéséget kér, mely a **legalaposabban és teljesen díjmentesen** állittatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

x Szíves olvasóink figyelmét felhívjuk a **Strohmayer Pál** cég mai lapunkban közölt hirdetésére. 52

x Felhívjuk olvasóink becses figyelmét **Kecskeméty István** (Lukács György-utca sarok), jó hírnévnek örvendő vendéglőjére, mely jó konyhájaért, és tisztán kezelt italaiért és előzékeny, pontos kiszolgálásáért minden tekintetben elismerést érdemel.

x Olvasóink figyelmébe ajánljuk **Reisz és Forjész** butorkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetését. 296.

x **Ujdonság.** Valóban nem mulaszthatjuk el a közelgő iskolai évre úgy a leánykák, mint fiúk részére szükséges fehérneműk és színes ruhák beszerzésére **Héass Manó** céget ajánlani, hol minden czikkből bámulatos nagy raktár van s a **cég olcsó és szolid árai pedig mindenki előtt elősmertek.** 241

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Andriška Jenő** uri és női divatkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Felhívjuk** t. olvasóink figyelmét **Szabó és Hajnal** jó hírű fűszerkereskedő cég lapunk mai számában levő hirdetésére. 117.

EGYESÜLETEK.

A nőegylet választmányi ülése.

A biharmegyei és nagyváradai nőegylet f. hó 19-ik napján özv. báró **Gerliczy Félix**né elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyben részt vettek özv. **Das Echerolles-Kruspér Sándora**é, özv. **Grunwald Henrik**né alelnökök, **Arany Sándora**é, **Jablonszky Emi** né, özv. **Knapp Ferenc**né, özv. **Kunyhósi János**né, **Jellinek Ferenc**né, **Mezey Vilma**, **Medvigy Mihály**né, **V. Papp József**né, **Sal Ferenc**né, **Sebő Pálné**, **Vértessy Adorné**, **Vucskies Julia** vál. tagok, **Ficzek Lajos** pénztáros és **Böszörményi Géza** jegyző.

A választmányi ülés legfontosabb tárgya volt a női menház ügye, s minthogy a menház épülete a legközelebbi napokban már teljesen készen lesz, a választmány intézkedett, hogy az a szükséges butorzatokkal felszereltesse, s hogy az egylet alapszabályai módosításának.

Örömmel vette az egylet tudomásul, hogy elnöknője a menház céljaira eddig 815 koronát gyűjtött s jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott a nagyváradai ipartestület ifjusága önképzőkörének, mely műkedvelői színi előadásának tiszta jövedelmét fele részben 67 kor. 10 fillérben az egyletnek átengedte. Ezenkívül reménye van az egyletnek, hogy elnöknője buzgólkodása folytán a legközelebbi jótékonycélu államsorsjáték jövedelméből osztalékot fog kapni.

Köszönetet szavazott a választmány a helybeli **Orsolya-zárdának** is, hol az **Erzsébet** árvaház 33 növendéke ingyen oktatásban részesül. Végre néhány jelentéktelen ügy elintézése mellett az **Erzsébet** leányárvaházba felvette özv. **Korbita Pálné** nagyváradai lakosnőnek apátlan árváját, a 7 éves **Erzsébet**et.

A ker. szociális kurzus.

A ker. szociális kurzus második napján **Wildfeuer Károly** a **szövetkezetekről** tartott előadást majd dr. **Szilvek Lajos** teológiai tanár a kivándorlásról értekezett. Fejtette, hogy a **kivándorlásra** csábító ügynököket energikusan kell ellenőrizni, de a kivándorlás csak akkor fog megszűnni, ha a gazdasági viszonyok javulnak s a keresztény erények ápolásával igyekeznek a népet a kivándorlástól visszatartani. — A délutáni ülésen **Páll Albert** gyergyóalföldi tanító a **romániai kivándorlás** ügyét ismertette. A székelykivándorlás oka a kormány székelypolitikájában és a közigazgatás hiányaiban rejlik, amely a népet napról napra szegényebb teszi. A tagosítás, az erdő-törvény aránytalanul lefokozta a nép jövedelmét, ellenben felszoktatta a közterheket. Mindkét törvényt módosítani kell, a pálinkaivás törvényes eszközökkel korlátozandó, a részle a

székely községeknek visszaadandó és a romániai osztrák-magyar konzulátus titatikara legalsóbb részben olyan magyar emberből állítandó össze, akik komolyan törődnek a kivándorlás érdekeivel. **Giesswein Sándor** proponálja, hogy olyan katolikus egyesület alakítsanak, amely a kivándorlókat Romániában, Amerikában védelmébe veszi és megtartja hithű magyar katolikusoknak. Ezt el is fogadták.

Tegnap, a kurzus harmadik és utolsó napján is nem lankadó lelkesedéssel hallgatták az egybegyűlték az előadások további sorozatát.

Giesswein Sándor dr. kanonok a munkásegyesületekről adott elő magas és praktikus tanulmányt. **Herényi Jenő** dr. az ingyenes jogvédelemről, **Bundala Mihály** pápai karnagy a munkásnők és cselédleányok részére alakítandó egyesületekről, **Notter Antal** dr. a magyarországi munkások állapotáról értekezett. Utóbbi értekezésben kiterjedt a bérvisszonyokra, a vasárnapi munkaszünetre, s a sztrájkokra.

Délután dr. **Frey János** a munkanélkülségről és munkaközvetítésről szólt s fejtegette a munkanélküliség elleni biztosítás szükségességét. **Kirschane** Ödön plébános, ki alaposan foglalkozik a nemzetgazdászattal, az alkoholizmus elleni védekezést hangoztatta zajos helyeslésektől kísérve.

A harmadik nap programját **Bonitz Ferenc** lapszerkesztő zárta be, ki a jó sajtó terjesztésére vonatkozólag tett helyes s szivlelésre méltó indítványokat és ismertette a szocializmus elleni irodalmat.

Giesswein elnök lendületos szavakkal fejezte be a három napos tanácskozást.

TANUGY.

Beiratások a nőipariskolában. Az özv. **Szedlarikné Dudinszky Anna** vezetése alatt álló női ipariskolában (Fő-utca Apolló ház) a beiratások megkezdődtek. Akik a női ruha és fehérnemű szabást, varrást, valamint az összes fejhímzések és divatos kézimunkák készítését elsajátítani óhajtják és egy év alatt biztos keresethez akarnak jutni, a női ipariskolában ezt elérhetik. Külön szövészeti tanfolyam is van, amelynek tanulói ingyen szövészéket kapnak az államtól. A város, megye és a kereskedelmi és iparkamara által fenntartott tandíjmentes helyekre folyó hó 26 ig lehet szegénységi bizonyítvány melléklésével folyamodni. Beiratási díj 4 korona, a tandíj félévre 60 korona. Magánuton végezni óhajtók is kiképzésben részesülnek. Az iskola internátussal van egybekötve. A bentlakók havi 40 koronáért teljes ellátásban részesülnek. Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszol az intézet igazgatónője.

Közönség köre.*

Tekintetes Szerkesztőség!

A városi hatóság — mint minden kánikulában, a vízhiány rémével ijeszti a háztulajdonosokat, de egy fontos körülmény nem jut eszébe: hogy kik pocsekolják legjobban a vizet. Küldjön ki a város házról-házra rendőröket s meg fog győződni, hogy sok ház udvarán valóságos kaszálók vannak, és hogy ez mindig szép zöld legyen, napjában négyszer is locsolatják. Némely helyen úgy öntözoek, hogy még az utcán járókat is lelocsolják, mint ez a Lukács György-utczán történt, ahol különben, mint mindenki láthatja, egész nap foly ki a

* Erovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget. A Szerk.

viz az udvarból. Nem kell ahhoz sok magyarázat, hogy ezek nem tiszter, de husszor annyi vizet pocskolnak, mint a mennyit egy rendes háztartásban elfogyasztani lehet, még ha minden két hétben volna is nagymosás.

Ezen okból s az egyenlő adóztatás elvéből kiindulva követeljük, hogy azokban a házakban vízi óra állíttassék fel. Tán eddig is megtette volna már ezt a városi tanács, ha lett volna elég erélye; de ha most meg nem teszi; akkor a kormányánál fogunk orvoslást kérni.

Tisztelettel kérjük a Tekintetes Szerkesztőseget, hogy ezen cikknek becsos lapjában helyet adni sziveskedjék

tisztelettel

Több háztulajdonos.

NYILTÉR.

Eladó bor.

A nagyvárad i. sz. káptalan 1902. évi termesü borából

18 hl. aszalai (hegyaljai) fehér,
50 „ bagaméri fehér,
23 „ „ veres,
28 „ „ siller,
10 „ h.-k.-ujlaki fehér bor

egyben, vagy hectoliterenként is eladó.

Az eladási feltételek a Sal Ferencz-utczai központi irodában megtudhatók.

Nagyvárad, 1903. évi aug. hó.

881

Papp Imre s. k.,
urad. főtiszt.

Utánnomás nem díjazatik.

Kecskeméty István

étterme és söresarnoka,
Nagyvárad, Lukács György-utca sarkán.

Naponta frissen csapolt *márcziusi sör.*

315 Saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BORO K.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák

étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK

elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a *vidéki utazó közönség* szives figyelmét felhívni, hogy

vendég-szobáimat

ujjonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok, ugyszintén

— szállóhely —

olcsó ár mellett szives rendelkezésre áll.

TELEFON 194.

TELEFON 194

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő műhelye,

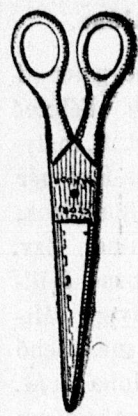
Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

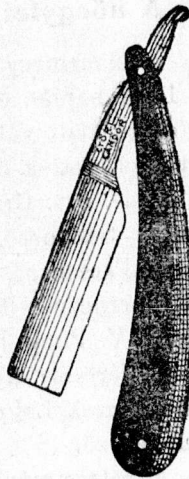
gázerőre berendezett

mű- és homoru köszörülő műhelyemet

Kert-utca 1. szám alá át helyeztem és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a legmodernebbül felszereltem.



Minden e szakmába vágó munkálatok, u. m. ollók, tyukszemvágók, beretvák és mindennemű kések tükörfényesre pallérozása valamint késműves munkák előállítására, a leglekiismeretesebb kidolgozás és árszámítás tekintetében a legolcsóbban állítatik elő.



Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a saját érdekükben is, hogy óvakodjanak az utczai házaló köszörülőtől, kik a munkát nevemben szedik össze köszörültetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel

Győri Sándor.

SPORT.

Debreczeni labdarugók Nagyváradon.

Erdekes s nagyszabású football versenyre van kilátásuk a sport nagyvárad kedvelőinek e hó végén. A debreczeni torna- és kerekpáros egyesület labdarugó csapata rándul át Nagyváradra s az itteni tornaegylet csapatával fog megmérkőzni. Az érdekes verseny valószínűleg 30-án vasárnap lesz.

TAVIRATOK.

A király utazása.

Bécs, aug. 19. (Saj. tudós. táv.) A király ma délután félnégy órakor utazik Budapestre.

Budapest, aug. 19. (Saját tud. táv.) Ő Felsege ma este fél 8 órakor érkezett Budapestre. A pályaudvaron *Rudnay* főkapitány és *Márkus* főpolgármester fogadta. A holnapi ünnepi körmeneten részt vesz a király. A *Mátyás* templomban *Vaszary* Kolos fogadja.

A válság.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud. táv.) A *Magyarország* írja, hogy egyik szabadelvű politikus, aki gróf *Khuen* bukása előtt felakart szólalni, bizalmas körben úgy nyilatkozott, hogy a helyzet súlyos volta abban rejlik, mikép a király és a szabadelvűpárt viszonya ellentétes. A

szabadelvűpárt pedig már megszokta, hogy csak akkor ad kifejezést politikai véleményének, ha előre tudja, hogy az a koronaéval egyezik. Most ez nem így történt. S ma már a helyzet olyan, hogy csak a párt önértetes és következetes magatartása segíthet.

A szabadelvűpártban általában remélik, hogy a párt egyöntetű, önértetes állásfoglalása jó hatással lesz a királyra és ellensúlyozza a perfid osztrák lépéseket.

*

A Magyar Szó írja, hogy a király egyik legkedvesebb tanácsadója azt ajánlotta a koronának: a jogos és méltányos követelések teljesítésével királyi szóval is vágja utját a további bonyodalmaknak.

Allítólag a király e tanácsadója feltárta a király előtt, hogy azokat az engedményeket, melyeket *Szell* Kálmán megígért, okvetlenül teljesíteni kell. Azért tehát királyi szóval ossza két részre a követeléseket és a teljesíthetőket ígérje meg a király a véderőjavaslatok tárgyalásának idejére.

A *Hazánk* írja, hogy *Wekerle* Sándor hajlandó a miniszterelnökséget elfogadni a nemzeti engedmények föltétlen teljesítésének föltétele mellett.

A kath. tanítók kongresszusa.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud. távir.) A katolikus tanítók *Steinberger* Ferencz nagyvárad kanonok elnöklésével ma megnyitották kongresszusukat a Szent István-társulatban.

A keleti vasutak veszedelme.

Belgrád, aug. 19. (Saj. tud. táv.) *Szarafov* Boris, a keleti vasutak igazgatója nyilatkozatot adott ki, hogy magán utasokat ne vegyenek föl a balkáni vasutakra, mert a felkelőknek okvetlenül szükségök van egyes vonatok ellen menyleteket elkövetni.

Uj országos siketnéma intézet.

Körmöczbánya, aug. 19. Városunkban legközelebb siketnéma intézet nyílik meg, a melybe Bars, Turóc, Zólyom, Liptó, Arva, Trencsén és Nyitravármegyék területéről egyelőre 12 növendéket vesznek fel az első osztályba. (M. T. I.)

Királyunk születésnapjának évfordulója Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, aug. 18. Ma délelőtt ő Felsege születésnapja alkalmából az itteni nagykövetségi templomban ünnepies Te Deumot tartottak, a melyen jelen volt Calice báró osztrák-magyar nagykövet a nagykövetség és a konzulátus személyzetével, a Taurus osztrák-magyar állomáshajó törzskara, a Lloyd tisztviselői, az osztrák-magyar oltalom alatt álló templomok, iskolák és intézetek vezetői és az osztrák-magyar gyarmat számos tagja. Az istentisztelet után a nagykövetségi palotában az osztrák-magyar gyarmat ünnepies fogadása volt, mely alkalommal Doktor bankár a Ferencz József-egyesület elnöke azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az egész gyarmat tiszteletteljes szerencsekívánatait juttas-

sák a trón lépcsői elé. A nagykövet lendületes beszéddel válaszolt, a melynek végén ő Felségét éllette, a mit a jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadtak. A nagyvezér, a külügyminiszter és az egyházfők megbizottak által fejezték ki szerencsekívánatukat. Délután a nagykövet a jenikői nagykövetségi palotában a szultán külön küldöttét fogadta. Este ebéd volt, a melyen a nagykövetség személyzete és az osztrák-magyar gyarmat előkelőségei vettek részt. A Taurus állomáshajó és a Lloyd-hajók este fényesen ki voltak világítva. (M. T. I.)

Az angol pénzügyi helyzet.

London, aug. 19. A kabinet szeptember 5-én összegyűl, hogy a pénzügyi rendszerről tanácskozzék. Forster Arnold, az admirális titkára Belfastban kijelentette, hogy míg azelőtt a szabadkereskedelemben hitt, most behatóan tanulmányozta a Chamberlain által felvetett kérdést és arra az eredményre jutott, hogy a mostani rendszerben igen nagy változás szükséges. (M. T. I.)

Hírek a Balkánról.

Szófia, aug. 18. Deberben aug. 6-án egy török államhivatalnok dobszóval szólította föl az albánokat a szent háborúra, mire a környékből vagy 5000 albán kerekedett föl és Kiesevo felé indult, hogy segítse a bandák által szorongatott ottani török bolgárságot. Véres küzdelem fejlődött ki a város közelében, amelynek részletei még ismeretlenek, de annyit tudnak, hogy 150-nél több bolgár fölkelő maradt a csatatéren. Ha az albánok is hadba vonulnak, akkor irtózatossá faji harcz lesz a Balkánon és ez az a veszélyes momentum, amelyikre a bolgár kormány legutóbbi jegyzékében reá mutatott.

Belgrád, aug. 18. Tegnap a Szalonikiból Üszkubbe menő személyvonatot Amatovo állomás előtt, Szalonikitól 42 kilométernyire levegőbe röpitették. A vonat tele volt utasokkal, akik közül sokan vesztették életüket.

A török értékek.

Konstantinápoly, augusztus 19. A török értékek egyesítésének kérdésében tökéletes megegyezés jött létre, melyet holaap a minisztertanács elé terjesztenek jóváhagyás végett. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irtá: Stella (Szöke Berta.)

57.

De ez a látomány nem oszlatta el a kedélyén egy idő óta borongó ködöt, sőt talán növelte azt. Hogy miért, arra nem tudott volna megfelelni. Nem volt semmi baja tulajdonképpen és mégis előtte lebegett a felelet nélküli miért. Hisz nem lehetett elég hálás a sorsnak, hogy Mércziékhez juttatta. Főnöknője igen szeretetre méltó derék asszony, akinek társaságában felüldül az ember.

A nevelőnő és urnő között csakhamar bizalmas viszony fejlődött ki, mely ugyszólván barátsággá nőtte ki magát. Márta bizalommal

fordult tanácsért az okos, tapasztalt asszonyhoz, minden reá nézve fontosabb dologban. Közölte vele gondolatait, beszélt tervei és reményeiről s a finom lelkű asszony szeretettel, gyöngédséggel figyelmeztette egyes dolgokra, melyeket saját szempontjából, kifogás alá esőnek talált, ismét buzdította, bátorította azokban, melyeket reá nézve előnyösnek hitt. Jobb, nyugalmasabb állást, nem is kívánhatott magának, aztán, bár a hetek óta tartó difteritis járvány miatt teljesen elszigetelve éltek, szórakozásban nem volt hiány. A gyártelep, mely szeszfőzdét és malmot foglalt magában, mozgalmasságot nyújtott. Mérczi István és társa Bánki József a telep déli oldalát lakták. A tágas szép lakás, két részre volt osztva: a jobb szárnyat Mércziék, a balt Bánki foglalta el ifju nejevel. A lakás szép kert vette körül, honnan tágas udvar vezetett a malomba, majd a szeszgyárba, végre a hivatalnokok lakásaiba. A két család esténként összejött hol itt, hol ott s alig vették észre, hogy tizenegyet üt a falóra. A főkönyvelő — ki szintén a telepen lakott — mőkáin nagyon sokat mulattak.

Az utóbbi időben feltűnt a Márta szórakozottsága. A fiatal leány egész lényén bizonyos apatia ömlött el. Nem nevetett a hosszú főkönyvelő szellemes élcein, alig felelt a hozzá intézett kérdésre, de az általános vigság, nevetgélés közepett szórakozottan, semmisségbe bámuló tekintettel ült helyén.

— Mi van magával? — kérdezte egyszer a főnöknő.

— Nem tudom, igazán nem tudom — felelt a leány — olyan ideges, olyan izgatott vagyok, hogy csak nagy erőfeszítembe kerül azt elpalástolni. Bocssáson meg Nagysád, ha néha kűönösnek talál, de . . .

— Mikor kapott levelet Bagosról? — vágott közbe a mentegelőzést figyelmen kívül hagyva.

Mártát a hajatövéig előntötte a vér. Szégyelt magát, végtelenül szidta ügyetlenségét, amiért nem tudott valamely elfogadható hazugsággal elő állani, minek folytán teljes bepillantást engedett háborgó belsejébe. Igaz, hogy nagyon nehez lett volna az éles szemű asszonyt tévútra vezetni.

— Régen nem irt? — szólt ismét az asszony.

— Dehogyan — válaszolt a lány szemlesütve — alig pár napja.

— És mit irt?

— Mindenfélét, a többek között nagyon hiv Bagosra.

— Hát miért nem megy, hisz már nem odázhajta tovább, ha még kevés ideig így hiszik, nem fog tudni utazni, mert nem lesz mit magára vennie. Én már alig nézhetem azokat a szők ruhákat, borzasztó kellemetlen lehet ugy lepréselve lenni. Ma már csütörtök van, hétfőn utazhatik, addig még értesítheti őt jöveletéről.

— Igen könnyű azt mondani, de hol találkozzunk? — hangzott a Márta kétségbeesett kérdése.

— Ez már igaz — tűnődött az asszony. — Lássuk csak . . . Iol? hát a nővéremnél, megadom a címet, s ő ott meglátogatja magát. A hugom igen vendégszerető asszony, ugy érezheti magát nála, akár itthon.

— Köszönöm Nagyságos Asszony, de . . .
— Semmi de itt nem lehet sokat okoskodni, az utcán végre is nem lehet egész nap, valahova csak kell szállnia és vendéglőbe Bagoson, nem mehet egy fiatal lány egyedül, ha csak különféle mende-mondáknak ki nem akarja tenni magát. A maga helyzetében különösen kell őrizkedni ilyesmitől.

— Tudom kérem és szíves ajánlatát még sem fogadhatom el, igen különösen érezném magam, ha idegen emberek előtt találkozánk, különben ő már rég meghívott engem nővéreihez, dolgom ugy is lenne náluk, a ruhát náluk csináltatnám, de hogy menjek oda? Nagyon furcsának találom, hogy . . .

— Én Istenem Uram, de nagy gyerek! Hát van abban valami? Ez az egészen a leg-helyesebb megoldása. Mit csinál magának skrupulózusokat? Lássá Láposi igen derék ember, más talán visszaélné a helyzettel.

— De kérem . . .

— Mit tud maga lelkem, naivságában azt hiszi, mindenki olyan, mint ő. Azonban hagyjuk ezt kisasszony, írjon Láposinak és értesítse, hogy nővérei nevében eszközölt meghívását köszönettel fogadja és hétfőn nyolcz órakor odaérkezik. Kedden már azt hiszem, jobb hangulatban lesz, hej ezek a szerelmes lányok . . .
— szólt magára hagyva a lányt.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

K. J. Helyben. Szent István napjára irt verse nem üti meg a mértéket.

M. K. Budapest. Ne háborgassuk azt a senkinek sem kedves dolgot, — eléggé háborgatják mások. Helyesen írja cikke végén, hogy az idő majd megérleli. Bizzuk hát reá. Ami új van cikkében, azt alkalom adtán — mert bizonyára lesz reá alkalom — majd felhasználjuk. Ha az installációra akar jönni, ne aug. 23-án jöjjön, mert mint már többször megirtuk, az installáció napja még nincs kitűzve.

KÖZGAZDASÁG.

Az ipartörvény módosítása. Szerényi József miniszteri tanácsosnak az ipartörvény módosítására vonatkozó alaptervezetét a kereskedelmi miniszter elfogadta és ez alapon Szerényit a revízió elkészítésével megbizta, sőt az e végből szükséges közreműködő személyzetei Szerényi mellé kirendelte.

Szerényi kodifikáló bizottság létesítését hozta javaslatba, melyben a kis- és nagyipar valamint a munkások érdekeit képviselő országos egyesületek küldöttei fognak helyet foglalni. E bizottsággal a törvénytervezet készítője megállapítja az alapelveket és a fontosabb részleteket és ehhez képest dolgozza ki törvényjavaslatát, valamint ennek a megokolását.

A tervezet három kötetre fog oszlani. Az első kötet a hazai revizionális mozgalmak történetét és a követelések lényegét foglalja össze, a második az e téren a külföldön felmerült törekvéseket, jelenségeket ismerteti, a harmadik kötet pedig a kész törvényjavaslatot és a megokolást fogja tartalmazni. E nagyszabású munka elkészítését Szerényi a jövő év őszén véli befejezhetőnek.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. aug. hó 18-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szerekek.

Tiszta buza 14.—13.40. Kétszeres buza 11.—10.40. Rozs 10.80—10.20. Arpa 10.—9.60 Zab 11.—9.80. Tengeri 14.—13.60. Borsó 36.—. Lencse 38.—. Bab 18.—. Köleskása 24.—. Burgonya 4.40. 100 kiló lángliszt 24.40. Zsemlyeliszt 24.60. Fehér kenyér liszt 24.—. Barna kenyér liszt 21.40. Széna fuvarral 4.20. Sózott szalonna 148.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter bükkfa 6.30. Tölgyfa 5.80. Cserfa 6.60. 1 kiló marhahus —.96. 1 kiló öntött gyertya —.80. 1 kiló lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kősó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió —. 1 mm. mo-gyoró —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés hus 1.12. 1 kgr. juh-hus —.80. 1 kgr. vereshagyma —.15. 1 kgr. foghagyma —.54. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Marha ártáblázat 1903. aug. 18-ról.
 1 pár I-ső rendű jármos ökör 640—740 kor.
 1 pár II-ed rendű jármos ökör 520—630 k.
 1 pár III-ad rendű jármos ökör 250—510 k.
 1 drb fejős tehén 100—270 k. 1 drb vágó ökör
 250 kgr. 160—300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr.
 130—200 k. 1 drb veres borju 20—50 k. 1 drb
 fél éves borju 38—74 k. 1 drb egy éves borju
 50—90 k. 1 drb két éves borju 76—200 k.
 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 106—114 k.
 1 pár fél éves sertés 38—58 k. 1 pár egy éves
 sertés 66—120 k. 1 pár két éves sertés 130—
 180 k. 1 drb igás ló 160—280 k. 1 pár ökör-
 bőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár
 borjubőr 10—20 k. 1 pár ló bőr 10—20 k.

Forgalmi kimutatás 1903. aug. hó
 18-ról. Tiszta buza körülbelül 2000 hltr. Két-
 szeres buza 400 hltr. Rozs 750 hltr. Arpa 580
 hltr. Zab 300 hltr. Tengeri 70 hltr. Burgonya
 36 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy
 68 drb. Félhizott 92 drb. Sovány 200 drb.
 Süldő 390 drb. Malacz 270 drb. Hizott marha
 48 drb. Jármos ökör 780 drb. Fejős tehén
 296 drb. Borju 340 drb. Bivaly 20 drb. Juh
 és kecske 186 drb. Ló 719 drb.

Értéktőzsdé

	Budapest, aug. 19.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. aug. 19-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.—
Magyar koronajárdék	90.25
Magyar vasuti kölesön aranyban 4,1/2%	—
Magyarvasuti kölesön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentési kötvény 4%	98.50
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentési kötvény	99.25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	201.—

Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.50
Osztrák járadék papírban	100.—
Osztrák járadék papírban	100.30
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	154.75
Osztrák magyar bank részvény	15.85
Magyar hitelbankrészvény	723.25
Osztrák hiteliutaztat részvény	657.—
Páti vista	95.10
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.37
Londoni vista	239.20
20 márkás arany	23.48

Határidők.

	Budapest, aug. 19.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

A szerkesztőségét feloldta:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Pályázati hirdetmény.

A bihariószegi m. kir. vinczellér-iskola bennlakó tanulóinak folyó évi október hó 1-től kezdődő élelmezésére ezenel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, a kik a tanulók élelmezését elvállalni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlataikat alulirt vinczellér-iskola igazgatóságához legkésőbb folyó évi augusztus hó 31-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A feltételek és a szerződés minta alulírott igazgatóságnál naponként a del-előtti órákban megtekinthetők.

Bihariószeg, 1903 augusztus hó.

M. kir. vinczellériskola igazgatósága.

383.

Gazdák figyelmébe!

Tavotta-kenőcs, gépolaj és olive-olaj, restuticio fluid, szerszám zsir és szerszám lakk, padló-fénymáz.

Mindennemű gazdasági és házi cikkek. Mindennemű ásvány- és gyógyvizek.

Világhírű vásártelki mór só.

Francia és magyar pezsgők; különleges csemege-borokon kívül ajánlom saját termésű boromat literenként a 60 fillér, 50 literen felül 44 fillér.

Naponta friss gyümölcs.

Kugler Gerbeaud összes gyártmányainak egyedüli raktára.

Kádár János,
Bémer-tér.

362

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonlatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajtatónak *Mihella Márk Flore* és társai végrehajtást szenvedők elleni 22 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a nagyvárad kir. törvényszék (a belényesi kir. járásbíróság) területén lévő Pokola községben fekvő a pokolai 85. sz. tjkben A I. 11—14. rsz. alatt foglalt ingatlanra a C. 3. a. özv. Ungúr Márk Pávelné javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést 981 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Pokola község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 98 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1903. évi június hó 16. napján. A belényesi kir. Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Lukács Lajos,
kir. albiró.

882

A fürdő- és nyaralási idény alkalmából a t. közönség figyelmét felhívjuk

tűz és betörés mentes letéti pénztárunkra,

melyben külön-külön álló és közvetlenül zárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérelni kívánók rendelkezésére.

Nagyvárad Takarékpénztár,
részvénytársaság.

339

Hirdetés.

A Nagyvárad Hítelbank takaré- és segélyszövetkezet

működését megkezdette.

Tagok ez évi október 1-ig — mulasztási illeték fizetése nélkül — felvétetnek.

A befizetések hétköznapokon egész napon át, vasárnap és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a «Nagyvárad Hítelbank r. t.» üzleti helyiségében *Kossuth Lajos-utca* (Sándor Samu-ház.)

Az igazgatóság.

359.

STROHMAYER PÁL

vászon, menyasszonyi kelengyék, kész fehérneműek és szőnyegraktára,
Nagyvárad, Szent László-tér 1. sz., kishidfő.

Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.

TELEFON 166.

Szülők figyelmébe!

A közlegő iskola évre *fiu és leány intézeti és külön fehérneműek mérték* szerinti gyors és jutányos elkészítését elvállalja

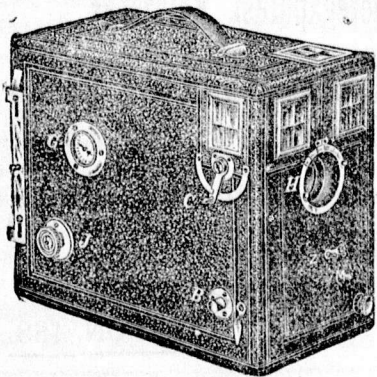
STROHMAYER PÁL

(vászon és fehérnemű cég)

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám, kishidfő.

Ugyanott paplan és matrác. Menyasszonyi kelengyék.

352



Mindennemű

fényképezési kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérme tve.

Telefonszám 181.

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 29

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó őszi szállításra, rendelések már most elfogadhatnak.

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor- és déligyümölcs-üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybani szőlőeladás.

Csemege szőlő kilója 24 kr.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Görög- és czukordinnyekben nagy választék.

Nagy raktár sajtneműek, prágai sódar, szalámiból. Naponta friss TEA-VAJ 1 kilo 1 frt 20 kr.

Világhírű

Előpataki gyógy- és borviz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy heti szükségletüket feladni, a mit kihordó kocsiikkal díjtalanul hazaküldünk.

Vidéki rendeléseknél csomagolást nem számítunk s díjtalanul küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrendelést kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

SZABÓ ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legkiválóbb csokoládés gourmand-csemege 1 darab 15 kr.

Körösügyi saját termései asztali borok, literje: 30, 36 és 40 Kr., adó nélkül 8 krral olcsóbb.

Naponta mindennemű friss gyümölcsök Kicsinyben és 5 kilós postapakarokban.

„Nagyvárad-i hitelbank részvénytársaság“
működését Kossuth Lajos-utca 10.
sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása
könyv-csékerekre és folyó számlára, mely előbbi
után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítása.

Előlegek értékpapírokra és áru-
készletre.

Jelzálogkölcson nyújtása házakra
és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt érték-
papírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9-12-ig, d. u.
3-5-ig.

Az Igazgatóság.

A várad-velencei volt Weinberger-
féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad-i Takaré-
pénztárnál. 807.

BECZKAY LAJOS

női és férfi divatüzlete,
NAGYVÁRADON, SZENT LÁSZLÓ-TÉR.

A „menyasszonyhoz“.

N a p e r n y ű k és n ő i b l o u s o k !

nagy választékban, leszállított árban.

Franczia batisztok, áttört kelmék
remek kivitelben.

==== Színes és fehér férfi ingek. ====

Női kész fehérneműek.

Harisnyák, nyakkendők, derékfűzők, függönyök,
szőnyegek és garnitúrák.

És egyéb ide vágó áruk, szolid kiszolgálás és a lehető leg-
olcsóbb árakban beszerezhetők

BECZKAY LAJOS,
vászon és divat kelme raktárában.
Nagyvárad, Szent László-tér.

8

Az „Amerikai áruház“ olcsó árakban utólérhetetlen.

A közelgő iskola idényre, bármely intézet előírása szerint az összes leány
és fiu fehérneműek, továbbá a leánykák részére szükséges színes ruhák be-
szerezhetők.

Ugyszint minden rőfös és rövidáruban teljes nagy választék, divatos szép áruk.

Tisztelettel:

241

Telefon-szám: 372.

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI

SZABÓKELLÉKEK

és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Keztyü gyári raktár!

1 pár női glacé —.70, —.85, 1.— frt.
1 pár női szarvasbőr, mosó —.75, 1.10 frt.

Czérna és selyem keztyük, valamint férfi és női svéd,
kecskebőr stb. keztyük állandóan nagy választékban.

Keztyük tisztítása páronként 12 kr.

Férfi divatcikkek. — Rövidárúk és szabókellékek.

———— SZABOTT ÁRAK! ————

Legelőnyösebben beszerezhetők

orvosi, sebészeti és betegápolási kötszerek,

különféle gummiárúk,

sérvkötők, has- és köldökkötők, jég-
tömlők, mankó és bothüvelyek, fecs-
kendők, tejszivók stb. 140

Valódi francia és angol különlegességek raktárá!

TELEFON 488.

TELEFON 488.